

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-6137

Chișinău

5 iunie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 389 din 5 iunie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copia textului Amendamentului nr. 2 (în limba română – 7 file, în limba engleză – 7 file);
4. Argumentarea oportunității ratificării Amendamentului nr. 2 – 9 file;
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – 13 file;
6. Tabelul de sinteză – 10 file.

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

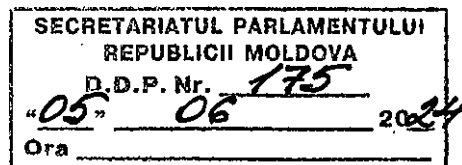
Ex. Zorina Gurău
tel: 022-250-586
e-mail: zorina.gurau@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 389

din 5 iunie 2024

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea
Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre
Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru
realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău,
semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024**

În temeiul art. 25 alin. (1) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024.

Prim-ministru

Contrasemneaza.

DORIN RECEAN

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Amendamentul nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Amendamentului menționat.

Art. 3. – Ministerul Justiției va notifica Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei, prin canale diplomatice, opinia legală și ratificarea Amendamentului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Argumentarea oportunității ratificării
Amendamentului nr.2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și
Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a
penitenciarului din Chișinău

A. Descrierea acordului de împrumut de stat extern

1. Informații generale

Proiectul de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău a fost inițiat cu scopul de a contribui la realizarea obiectivului Guvernului Republicii Moldova privind îmbunătățirea condițiilor de detenție și asigurarea de noi standarde în materie de siguranță, securitate și disciplină, în conformitate cu normele internaționale. Proiectul este destinat să înlocuiască principala instituție de detenție preventivă din țară, atât la nivel de infrastructură, cât și la nivel de abordare managerială, orientată spre îmbunătățirea tratamentului deținuților și respectarea recomandărilor europene relevante.

Prin Legea nr. 295 din 12 decembrie 2013 a fost ratificat Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), în sumă de 39 milioane Euro, pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău, cu statut de izolator de urmărire penală. Având în vedere creșterea costurilor aferente construcției, Guvernul Republicii Moldova a solicitat CEB un împrumut suplimentar în valoare de 10 milioane Euro. Drept urmare, la 25 noiembrie 2019 a fost semnat Amendamentul nr.1 la Acordul-cadru de împrumut¹, prin intermediul căruia a fost majorat bugetul proiectului la 56.8 milioane (din care 49 milioane reprezintă împrumutul, 1 milion - contribuție de grant din partea CEB², iar restul contribuția Guvernului) și a fost extins termenul acordului de împrumut până la 31.12.2022, ulterior fiind prelungit cu un an prin schimb de scrisori.

În februarie 2022 lansarea procedurilor de achiziție a lucrărilor de construcție a fost sistată din cauza creșterii substanțiale a prețurilor la materiale de construcție și deficitului de finanțare constatată. În conformitate cu articolul 4, punctul 4.1.3 al Acordului-cadru de împrumut, Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) trebuie să obțină avizul CEB (no-objection) înainte de demararea oricăror proceduri de achiziție, și semnarea oricăror contracte în marja acestui proiect. Actualizarea devizului de cheltuieli a confirmat creșterea cu circa 60% a costului construcției și insuficiența bugetului planificat.

Totodată, în vederea implementării recomandărilor din Hotărârea Curții de Conturi nr.19 din 25 mai 2022 cu privire la Raportul auditului performanței Proiectului „Construcția penitenciarului din Chișinău”, s-au analizat mai multe modalități de resetare a aranjamentelor de management, s-au purtat discuții cu mai mulți parteneri de dezvoltare și s-au evaluat opțiunile existente prin prisma avantajelor, costurilor și riscurilor.

În cadrul ședinței Comitetului Inter-ministerial de Planificare Strategică (CIPS) din 6 septembrie 2022 a fost agreată reproiectarea parțială a proiectului arhitectural. Prin urmare, în ianuarie 2023 au fost formulate cerințele tehnice pentru lucrările de proiectare (re-design parțial), iar documentația de

---

¹ Amendamentul nr.1 la Acordul-cadru de împrumut a fost ratificat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.76/2020.

² Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 382 din 21.09.2017.

proiect a fost supusă revizuirii cu reducerea capacității de la 1536 la 1050 locuri de detenție, ceea ce a permis diminuarea deficitului de finanțare cu peste zece milioane euro.

În baza documentației de proiect actualizate în septembrie 2023, bugetul total al proiectului este estimat la 75,9 milioane Euro. În conformitate cu articolul 4.1.2.2 din Acordul-cadru de împrumut, Guvernul acoperă diferența de finanțare în cazul creșterii sau revizuirii costului proiectului, iar CEB a solicitat în repetate rânduri confirmarea disponibilității Guvernului de a respecta acest angajament.

În scopul luării unor decizii cu privire la finanțarea proiectului și eficientizarea managementului acestuia, subiectul a fost examinat de către Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS) în cadrul ședințelor din 12 mai 2023, 26 mai 2023, 6 octombrie 2023 și 10 noiembrie 2023.

În cadrul ședinței CIPS din 10 noiembrie 2023, s-a decis: (1) restructurarea proiectului și confirmarea angajamentului Guvernului de a majora contribuția sa la Proiect prin acoperirea deficitului de finanțare în valoare de 19 milioane Euro cu anumite condiții, (2) demararea procedurilor de negociere a unui acord de cooperare cu Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect (UNOPS); (3) modificarea Hotărârii Guvernului 173/2014 cu privire la Unitatea de Implementare a proiectului pentru redefinirea responsabilităților, (4) extinderea acordului-cadru de împrumut cu CEB până la 31.12.2028.

Decizia CIPS a fost comunicată băncii prin scrisoarea Ministerului Justiției nr.01/10088 din 16 noiembrie 2023, prin care s-a solicitat Consiliului de Administrare al CEB extinderea datei de închidere a Acordului-cadru de împrumut de la 31.12.2023 până la 31.12.2028, și modificarea Anexelor la Acordul-cadru de împrumut (descrierea proiectului, calendarul de implementare, bugetul). Solicitarea respectivă a fost acceptată în cadrul ședinței Consiliului de Administrare al CEB din 26 ianuarie curent.

La data de 31 ianuarie 2024, Ministerul Finanțelor și Ministerul Justiției au recepționat Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

Necesitatea promovării amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut reiese din trei motive:

- aprobarea extinderii datei de încheiere/inchidere a proiectului până la 31 decembrie 2028;
- actualizarea anexei 1 la Acordul-cadru care conține descrierea proiectului și bugetul revizuit;
- confirmarea acceptanței de către CEB a procedurilor UNOPS de achiziție și relația cu UIP.

Amendamentul nr.2 este încheiat între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei. Acesta reprezintă un instrument juridic interstatal, format din preambul și 5 articole (Definiții; Amendamente; Nicio novație-Rezervarea drepturilor; Încorporarea termenilor; Intrarea în vigoare). Amendamentul nr.2 nu are un termen de valabilitate propriu-zis, în schimb prin intermediul dispozițiilor acestuia a fost extinsă data de încheiere/inchidere a proiectului până la 31 decembrie 2028.

2. Informații privind conținutul contractului

Obiectul Acordului-cadru de împrumut îl constituie cooperarea dintre Guvernul Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru finanțarea și implementare Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

Scopul amendamentului este de aproba restructurarea financiar-administrativă a proiectului și de a prelungi valabilitatea Acordului cadru de împrumut.

În urma acestui amendament valoarea mijloacelor financiare disponibile pentru împrumut nu se modifică. Procedura de promovare a Amendamentului nr.2 va fi similară celei de promovare a Acordului-cadru de împrumut.

Principalele prevederi ale Amendamentului nr.2 constau în următoarele:

- *Completarea și modificarea secțiunii Definiții din Acordul-cadru de împrumut în vederea redenumirii politicilor de mediu și garanții sociale precum și a noilor Linii directoare referitoare la achiziții.*
- *modificare articolului 3.5 Data de încetare este 31 decembrie 2028.*
- *modificarea art.4.1.3 din Acordul-cadru de împrumut privind achizițiile după cum urmează:*

Achiziția de bunuri, lucrări și servicii ce urmează a fi finanțate în cadrul proiectului trebuie să respecte Liniile directoare ale CEB nou aprobate conform Rezoluției adoptate de către Consiliul de Administrare al CEB în septembrie 2023³. Aceste linii directoare detaliază principiile și metodele care trebuie aplicate la atribuirea contractelor care urmează să fie finanțate din împrumuturile CEB. Punerea în aplicare a acestora permite CEB să își îndeplinească responsabilitățile sale fiduciare, asigurându-se că fondurile sunt utilizate exclusiv în scopurile acoperite de împrumut și că se pune un accent deosebit pe implementarea economică și eficientă a proiectelor pe care le finanțează. Articolul 1.6. din respectivele linii directoare statuează expres posibilitatea transferului efectuării achizițiilor în vederea implementării proiectului către organizații internaționale.

Totodată, în cuprinsul art.4.1.3 din Acordul-cadru de împrumut se va stipula că Împrumutatul (Republica Moldova) va încredința o parte din activitățile de achiziții din cadrul proiectului Oficiului Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiecte (UNOPS), care va utiliza propriile proceduri și reguli de achiziții, în măsura în care acestea nu vor contraveni principiilor stabilite în Liniile directoare ale CEB privind achizițiile. UNOPS se va asigura că orice licitație a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor care depășesc pragul UE va fi realizată prin proceduri internaționale deschise și că anunțurile de achiziție, modificările acestora și anunțurile de atribuire vor fi publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. CEB se angajează să nu efectueze nici o pre-revizuire, nici o post-revizuire a procedurilor de achiziție efectuate de către UNOPS în numele Împrumutatului.

- *modificarea Anexei nr.1 la Acordul-cadru de împrumut („Descrierea proiectului”): se vor menționa următoarele aspecte - aprobarea, la 5 iulie 2019, de către Consiliul de Administrare al CEB, a Amendamentului nr.1 la Acordul cadru de împrumut; reducerea capacității*

³https://coebank.org/documents/1422/2023_Guidelines_for_procurement_of_goods_works_and_services_for_projects.pdf

penitenciarului la 1050 locuri de detenție drept urmare a implementării proiectului; prezentarea variantei actualizate a devizului de cheltuieli în contextul majorării costului total al proiectului și al contribuției Guvernului; modificarea datei de încheiere a proiectului; menționarea posibilității de delegare de către UIP în adresa UNOPS a unor responsabilități aferente implementării proiectului.

Condițiile speciale din cuprinsul Anexei nr.1 stipulează următoarele:

Ca o condiție prealabilă pentru angajarea în Acordul de debursare pentru prima tranșă, Împrumutul trebuie să trimită spre satisfacția CEB informații sau dovezi cu privire la următoarele:

- o UIP este înființată în cadrul Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției și este dedicată în totalitate gestionării proiectului, cu următorul personal: manager/coordonator de proiect, ofițer de achiziții/juridic, ofițer financiar, specialist în sisteme de securitate, inginer mecanic/ electrician și instalator, inginer civil și specialist în resurse umane;
- finanțarea de contrapartidă este planificată în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu;
- există aranjamente instituționale pentru implementarea proiectului și este stabilit mecanismul de cooperare între structurile de implementare;
- este elaborat planul de acțiuni pentru reforma asistenței medicale în sistemul penitenciar, inclusiv acoperirea financiară;
- planul de acțiuni pentru finanțarea tratamentului tuberculozei în instituțiile penitenciare este elaborat, incluzând aspectele referitoare la acoperirea financiară.

În procesul de implementare a Proiectului, Împrumutul va:

- menține o UIP cu personal adecvat, care va împărți anumite sarcini de implementare a proiectului cu UNOPS;
- respecta Politica privind protecția mediului și securitatea socială a CEB;
- elaborează o strategie de gestionare a deșeurilor, inclusiv eliminarea deșeurilor medicale;
- elaborează, cu sprijinul unui expert în asistență medicală/tuberculoză, proiectul unității de asistență medicală, inclusiv al secției de tuberculoză;
- elaborează o nouă schemă de management și funcționare pentru noul Penitenciar 13;
- determină nevoile de personal pentru noua unitate;
- elaborează un plan de exploatare și întreținere; și elaborează un plan de transfer al deținuților.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

Din momentul inițierii acordului de împrumut cu CEB și până în prezent, proiectul construcției penitenciarului din mun. Chișinău a fost afectat de întârzieri semnificative generate de mai multe motive, începând cu procedurile îndelungate de înființare a Unității de implementare a proiectului (UIP), provocările legate de contractare și întârzieri în executarea contractului de proiectare, pasivitatea comitetului de supraveghere, precum și competențele profesionale limitate ale echipei UIP pentru gestionarea unui proiect de așa anvergură și complexitate.

Tergiversarea în continuare a proiectului generează riscuri financiare, sociale și de imagine. Altfel spus, promovarea acestui amendament va avea un impact pozitiv asupra accelerării vitezei de

implementare, asigurării calității și sustenabilității construcției, precum și asupra cooptării surselor de grant pentru compensarea și reducerea din contribuția Guvernului la proiect.

2.Aspectul politic, cultural și social

Ratificarea și intrarea în vigoare a Amendamentului nr.2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău nu va implica repercusiuni negative asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova în context internațional și regional, în domeniul social, politic sau cultural,

Ratificarea respectivului instrument juridic va contribui la realizarea obiectivului Guvernului Republicii Moldova de îmbunătățire a condițiilor de detenție a persoanelor și asigurare de noi standarde în materie de siguranță, securitate și disciplină, în conformitate cu normele internaționale.

Sub aspect politic, restructurarea proiectului consemnată prin semnarea, ratificarea și intrarea în vigoare a Amendamentului nr. 2 va permite impulsivarea implementării proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, în conformitate cu Regulile Penitenciare Europene (EPR), menit să îmbunătățească condițiile fizice de detenție ale deținuților arestați preventiv din Republica Moldova. Astfel, Moldova va putea raporta progrese către organismele europene ce monitorizează situația în penitenciare, în special Departamentul de executare al hotărârilor CEDO în cadrul Consiliului Europei și către Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante.

În aspect social, realizarea proiectului impulsivată de acest amendament va duce la modernizarea principalei instituții de detenție preventivă din țară, introducând o nouă abordare managerială, orientată spre îmbunătățirea tratamentului deținuților, reformarea organizării și managementului penitenciar. Proiectul va avea un impact social direct asupra vieții, sănătății și bunăstării persoanelor private temporar de libertate, asupra condițiilor de muncă a angajaților și indirect asupra familiilor deținuților.

3.Aspectul economic și de mediu

Amendamentul nr. 2 nu conține prevederi care ar avea consecințe negative asupra economiei sau mediului în Republica Moldova. Dimpotrivă, ratificarea și intrarea în vigoare a acestuia va dinamiza sectorul construcțiilor atât prin generarea unei cereri de servicii în construcție și facilitarea unui consorțiu dintre companii internaționale și naționale, cât și prin oferirea locurilor de muncă specialiștilor și experților care vor fi recrutați în echipa de proiect, în echipa de supraveghere tehnică a lucrărilor, etc.

Odată cu reproiectarea parțială derulată în perioada aprilie-septembrie 2023, a fost proiectat un parc fotovoltaic pe terenul adiacent penitenciarului. Parametrii Parcului Fotovoltaic sunt:

- Suprafața Parcului Fotovoltaic sunt conform Planului general actualizat – pînă la 4 ha,
- Panouri fotovoltaice policristaline cu puterea nominală $P_n=700$ W,
- Numărul de panouri – (3640-4200)
- Dimensiuni panou – 2385x1303x35
- Eficiența – 22,54%
- Număr de invertoare - (de la 50 -150).

În spațiul Uniunii Europene pentru așa capacitate la nivelul planificării investiției este adoptată cifra de 1500 EUR/kWp. Pentru un parc fotovoltaic cu puterea nominală de 2550 kW investiția a fost estimată

de la 3,8 milioane Euro. O aplicație de proiect pentru acoperirea costurilor investiționale pentru componenta de eficiență energetică și folosire a surselor regenerabile, UIP va depune către Fondul european E5P. Intenția a fost comunicată de către Ministerul Energiei al Republicii Moldova la ședința din iulie 2023 (proiectul fiind inclus în lista 'proiect pipeline').

Implementarea Amendamentului nr.2 se va realiza respectându-se Politica privind protecția mediului și securității sociale a CEB, astfel cum a fost adoptată prin Rezoluția 1588 (2016) a Consiliului de administrație al CEB.

4.Aspectul normativ

Amendamentul nr.2 este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, legislația Uniunii Europene, angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional.

Urmare a ratificării și intrării în vigoare a Amendamentului nr.2 va fi necesară modificarea Hotărârii de Guvern nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău. Respectivele modificări vor avea drept scop revizuirea modalității de organizare a Unității de implementare a proiectului (UIP) pe principiul autonomiei administrative, stabilirea atribuțiilor și responsabilităților părților implicate în implementarea și gestionarea proiectului de construcție a penitenciarului, revizuirea rolului și componenței Comitetului de supraveghere ș.a.

Amendamentul nr. 2 prevede delegarea unor responsabilități de implementare către UNOPS, agenție ONU specializată în implementarea proiectelor de infrastructură mari. UNOPS va fi responsabil să desfășoare procedura de achiziții respectând procedurile/îndrumările CEB, să gestioneze contractele cu compania de construcții și compania care va efectua controlul de autor, să efectueze supravegherea tehnică a construcției, asigurarea managementului calității în construcții, să asigure managementul riscurilor, să asiste Ministerul Justiției în efortul de atragere a surselor de finanțare sub formă de grant, și alte servicii ce vor fi necesare pentru asigurarea unui management eficient al proiectului. În cadrul acestui format, UIP va asigura coordonarea, intermedierea, monitorizarea proiectului în calitate de focal point, și va asigura comunicarea cu instituțiile statului în special pentru obținerea avizelor, planificarea și raportarea bugetară conform legii finanțelor publice ș.a. Relația dintre Ministerul Justiției prin intermediul UIP și UNOPS urmează a fi formalizată într-un acord de cooperare pentru implementarea proiectului, ce urmează a fi promovat printr-o Hotărâre de Guvern.

5.Aspectul instituțional și organizatoric

Ratificarea Amendamentului nr.2 nu va implica necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale sau internaționale sau modificarea celor existente.

Agenția specializată ONU (UNOPS) va fi desemnată să asigure construcția unei noi unități penitenciare în mun. Chișinău, în conformitate cu Regulile Penitenciare Europene (EPR) și Standardele Minime ONU privind Tratatamentul Deținuților – Regulile Nelson Mandela. Aceasta va fi însărcinată cu implementarea zilnică și gestionarea fizică a proiectului, efectuarea achizițiilor, monitorizarea și supravegherea tehnică a lucrărilor, controlul calității și a volumului lucrărilor de construcții, precum și cu gestionarea riscurilor proiectului.

UIP își menține forma juridică actuală, modificările la hotărârea Guvernului nr. 173/2014 vizează reducerea numărului de unități de la 9 la 3 persoane (manager, contabil și inginer civil), precum și o redefinire a rolurilor și responsabilităților.

Desfășurarea exercițiului de negociere/semnare a Amendamentului nr.2 a fost asigurată, cu precădere, de către Ministerul Justiției, în coordonare și cooperare cu Ministerul Finanțelor și alte autorități/instituții naționale relevante.

6.Aspectul financiar

Inițial, în 2013 costul total al proiectului de construcție a penitenciarului din mun.Chisinau era estimat la 44.5 milioane Euro (din care 39 milioane reprezentau împrumut, 1 milion grant din Contul de Dividende Sociale al CEB și 4,5 milioane contribuția Guvernului).

În 2019 în urma promovării amendamentului nr. 1, bugetul total s-a majorat la 56,8 milioane Euro (din care 49 milioane Euro drept împrumut acordat de CEB (Legea nr. 295/2013); 1 milion Euro în formă de grant acordat de CEB (Acordul de contribuție între Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Republica Moldova, semnat la 24 martie 2014); 6,8 milioane Euro drept contribuția Guvernului Republicii Moldova).

Conform devizului de cheltuieli actualizat în anul 2023, costul total al proiectului s-a majorat la suma de 75,9 milioane Euro (din care 64,7 mil reprezintă costul construcției, 3,3 mil construcția parcului fotovoltaic și a sistemelor de eficiență energetică). Costurile operaționale UNOPS, de supraveghere tehnică a construcției, inclusiv comisionul de management, împreună sunt estimate la 3,48 milioane Euro.

Potrivit dispozițiilor art. 4.1.2.2 din Acordul-cadru de împrumut, în cazul majorării costurilor proiectului, Republica Moldova se angajează să acopere deficitul financiar creat, pentru finalizarea proiectului de construcție a penitenciarului.

În cadrul ședinței CIPS din 10 noiembrie 2023, s-a decis majorarea contribuției Guvernului la Proiectul de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău, întru acoperirea deficitului de finanțare. Prin urmare structura bugetului pe surse de finanțare, inclusă în anexa 1 la Acordul-cadru de împrumut aprobată în redacție nouă prin Amendamentul nr. 2 prevede suma totală a contribuției Guvernului în valoare de 25,9 milioane de Euro și contribuția CEB rămânând neschimbată.

În absența unei clauze privind paritatea contribuțiilor anuale per surse de finanțare, a fost convenit și agreat cu CEB că în perioada anilor 2024-2025 cheltuielile se vor efectua preponderent din sursa de împrumut menținând alocările din bugetul de stat la nivelul planificat în CBTM. Acest răgaz de timp va oferi Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor posibilitatea atragerii surselor de grant (în special pentru eficiența energetică 3,8 milioane Euro, blocurile medicale 6 milioane Euro), precum generarea veniturilor la bugetul din valorificarea activelor neutilizate, vânzarea terenurilor inclusiv terenul pe care se află actualul Penitenciar nr. 13⁴. În cazul în care nici una din opțiunile de a atrage surse financiare nu va da rezultate, Guvernul va putea solicita suplimentarea împrumutului.

---

⁴ La necesitate, modificarea Legii nr. 177/2008 cu privire la asigurarea construcției unui izolator de urmărire penală și a Legii nr. 97/2014.

7.Aspectul temporar

Potrivit prevederilor Amendamentului nr.2, acesta va intra în vigoare după semnarea acestuia și transmiterea în adresa CEB a următoarelor documente:

- confirmarea scrisă a Împrumutatului privind intrarea în vigoare a Amendamentului;
- opinia legală în limba engleză emisă de reprezentantul juridic al Împrumutatului, care să acopere aspectele legate de capacitatea, puterea și autoritatea Împrumutatului și care să confirme că Amendamentul a fost semnat în mod corespunzător de către reprezentanții autorizați ai Împrumutatului, fiind, totodată, valabil, obligatoriu și executoriu în conformitate cu termenii săi în jurisdicția Împrumutatului; și
- dovezi în limba engleză (de exemplu, statut, regulamente, rezoluții ale Consiliului de Administrație, împuterniciri, etc.) care să satisfacă CEB cu privire la persoana (persoanele) autorizată (autorizate) să semneze Amendamentul și Cererile de plată în temeiul Acordului-cadru de împrumut modificat în numele Împrumutatului, împreună cu specimenul autentificat al semnăturii (semnăturilor) acestei (acestor) persoane.

Amendamentul nr. 2 va fi aplicabil pe perioada valabilității Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, ratificat prin Legea nr. 295/2013, și anume până la data de 31 decembrie 2028, sau orice altă dată asupra căreia Părțile vor conveni în scris, dată la care, conform estimărilor Părților, toate activitățile necesare implementării proiectului vor fi realizate.

În conformitate cu dispozițiile art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, Amendamentul nr.2 la Acordul-cadru de împrumut urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova.

C.Rezultatele negocierilor

Negocieri pe marginea aspectelor de restructurare a proiectului descrise mai sus s-au purtat în marja vizitelor tehnice de monitorizare a CEB. În cadrul monitorizării tehnice CEB din octombrie 2023 au fost analizate și coordonate detaliile organizatorico-financiare cu implicarea reprezentanților Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Administrației Naționale a Penitenciarelor, UIP și UNOPS.

La 26 ianuarie 2024 proiectul Amendamentului nr.2 a fost aprobat de către Consiliul de Administrare al Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei. Ministerul Justiției a purtat consultări preliminare, în limba engleză, cu respectiva instituție finanțatoare pe marginea textului acestuia. Ulterior, proiectul Amendamentului nr.2 a fost examinat de instituțiile naționale interesate, inclusiv Ministerul Finanțelor, din perspectiva procesului de avizare și nu a suferit, de principiu, modificări majore de formă sau de fond. Totodată, în scopul clarificării și elucidării obiecțiilor și recomandărilor Ministerului Finanțelor expuse în avizul instituțional pe marginea proiectului Amendamentului, în data de 28 februarie 2024, a fost organizată o ședință în regim online, ce a întrunit reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și CEB. Urmare a discuțiilor purtate, la data de 13 martie 2024, a fost recepționată opinia finală a Ministerului Finanțelor pe marginea dispozițiilor Amendamentului, respectiva variantă de text fiind remisă ulterior CEB, spre considerare și validare.

La data de 3 aprilie 2024, Ministerul Justiției a recepționat confirmarea și acceptul CEB cu privire la redacția finală a Amendamentului nr.2, agreeată în prealabil cu Ministerul Finanțelor.

D. Analiza oportunității ratificării

Amendamentul nr. 2 a fost semnat de către părți prin corespondență, la data de 15 aprilie 2024, la Paris, de către reprezentanții CEB, și la data de 30 aprilie 2024, la Chișinău, de către ministrul justiției. Acesta a fost semnat în 2 exemplare originale, în limba engleză, ambele având aceeași valoare juridică.

Intrarea în vigoare a Amendamentului nr.2 pentru Republica Moldova este condiționată de ratificarea acestuia de către Parlament, precum și emiterea opiniei legale de către ministrul justiției care să confirme, spre satisfacția CEB, că Amendamentul nr.2 a fost executat în mod corespunzător de către reprezentanții autorizați ai Împrumutatului și că Acordul, astfel cum a fost modificat prin respectivul Amendament, rămâne valabil, obligatoriu și executoriu în conformitate cu termenii săi în jurisdicția Împrumutatului.

Amendamentul nr.2 nu are un termen de valabilitate propriu-zis, în schimb prin intermediul dispozițiilor acestuia a fost extinsă data de încheiere/închidere a proiectului până la 31 decembrie 2028.

Secretar de stat Digitally signed by Lungu Ruslan
Date: 2024.05.23 15:17:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ruslan LUNGU